

Ojutkankaan seitsemän veljestä

Lapualla, Etelä-Pohjanmaalla vuonna 1877 syntynyt Antti Kustaa Ojutkangas ja Ikaalisissa, Hämeessä vuonna 1878 syntynyt Aina Vilhelmiina Selin vihittiin avioliittoon Oulaisten pappilassa 5.8.1900. Perheeseen syntyi kaikkiaan 13 lasta, joista sittemmin jäi jäljelle seitsemän veljeksen joukko. Ojutkankaan veljeksistä vanhin, Yrjö Aukusti oli syntynyt vuonna 1903 Kemissä ja nuorin Helge Kalervo vuonna 1920 Kannuksessa.

Eteläpohjalaisen isän ja hämäläisen äidin pojissa oli havaittavissa molempien vanhempien luonteenpiirteitä. Näkyvin piirre kaikissa oli kuitenkin aito pohjalainen mentaliteetti ja luonteen lujuus.

Virallisesti Ojutkankaan perhe oli merkitty muuttaneeksi Oulaisista Kannukseen 21.9.1907. Isä oli perheen pää ja auktoriteetti ja ensimmäisenä joka paikassa. Pojat olivat isälleen reiluja ja rehellisiä, kerralla uskottiin sanaan. Vanhempia teititeltiin ja kotona oli sakin kesken kuri. Isä ei koskaan kurittanut, joskus juoksi perässä vaan ei saanut vikkeliä poikiaan kiinni. Kaikki lapset opetettiin työhön jo varhain. Antti Kustaan tehdessä pitkiä työpäiviä Kannuksen sahan työnjohtajana jäi lasten kasvatus suurimmaksi osaksi Aina-äidille. Pojille äiti oli pyhä asia ja häntä toteltiin aina.

Pojat työhön ja maailmalle

Työtä riitti sekä kotona että muualla. Pojat menivät työhön heti kun siihen oli mahdollisuus, mutta leipätyön ohella hoidettiin talon maanviljelystä yhteisvoimin. Pojat joutuivat pienestä pitäen töihin heinäpellolle ja nuorin sai ajaa haravakonetta. Helgelle tämä tehtävä annettiin jo viisivuotiaana kun vanhemmat veljet tekivät raskaammat työt. Heinäpellolla oloon liittyi aina myös leikkiä ja kilpailua paremmuudesta.

Antti Kustaa ja Aina olivat kasvattaneet pojat niin, että heillä oli hyvä itsetunto ja rohkeutta lähteä yrittämään maailmalle. Pojat saivat käydä kouluja jos halusivat, ja osa kävikin Kannuksen yhteiskoulussa silloisen keskikoulun ja suorittivat ammattiopintoja. Osa tyytyi elämän kouluun. Yhteinen koulu oli myös sotaväki ja sota. Myös siirtolaisuus koettiin yhteisenä asiana. Yrjö lähti Australiaan vuonna 1925 ja viipyi siellä yhtäjaksoisesti aina vuoteen 1949. Avioiduttuaan täällä vuonna 1950 Yrjö lähti vielä uudestaan Australiaan vuonna 1952, mutta palasi kahden vuoden kuluttua lopullisesti kotimaahan.

Yrjön tavoin Australian siirtolaiseksi lähti Reino vuonna 1955. Hänen siirtolaisuutensa kesti vuoteen 1972, jolloin hän palasi pysyvästi Suomeen. Sekä Yrjö että Reino kuuluivat niihin suomalaisiin siirtolaisiin, jotka lähtivät hakkaamaan sokeriruokoa tai kaivostöihin. Yrjön siirtolaisuuteen kuului myös internointi eli vankileiri toisen maailmansodan aikana. Tiedon isän kuolemasta kotona Kannuksessa sai Yrjö Australiaan vuonna 1946 Reinolta. Aina-äiti puolestaan menehtyi vuonna 1960 Reinon ollessa Australiassa.

Veljekset sukuseuraa perustamassa

Kaksi nuorinta veljestä, Kalevi ja Helge, olivat aktiivisesti mukana perustamassa Ojutkangas sukuseuraa. Heitä ehdittiin onneksi vielä haastattelemaankin. Yksittäisiä kuvauksia veljesten edesottamuksista oli jo muisteltu kun taas palattiin yhteishenkeen. Pojat oli opetettu työtä pelkäämättömiksi ja he olivatkin aina siellä missä apua tarvittiin tai jotain tapahtui. Sopus veljesten kesken kesti elämän loppuun asti.

Lähde: Ranta-Ylitalo, Mervi ja Johnson, Seija: Ojutkangas-suvun historiikki 3.7.1999.